

народванъ единъ многознаменателенъ паметникъ за Българскіи църковенъ въпросъ. — Той е извѣстно-то, мислимъ, въче всякому Българину: *Посланіе на Български-шѣ священноначалници до самостоятелни-шѣ православни църкви за защища на църковни-шѣ права на Българскій народъ* ⁹⁾. Въ него между друго съ трогателно христіанско благочестіе е разказанъ вкратцѣ всечкіи връвежъ на църковни въпросъ, и ные не можихме да се въздържимъ отъ да украсимъ свой-тъ исторически прегледъ и съ този разказъ, който извлачае отъ рѣченно-то посланіе. —

Българскійтъ народъ, на когото битіето както и самото име званично отрицаваше вече Гръцкійтъ Клиръ, називающе Българитѣ Българогласны (Βουλγαρόφωνοι) като не можѣше да търпи прѣзрѣніето на народната му личностъ, нито да сноси едно такова гоненіе противъ языкътъ му въ църквитѣ и въ училищата и въ другытъ неговы священи заведенія, дигна най послѣ гласъ, когато получи възможность, противъ таковато пристрастно и своекорыстно поведеніе на Гръцкитѣ Архіереи, и прѣди тридесетъ почти годинъ началъ да иска отъ Великата Църква Архіереи единородны или знаещи Българскій языкъ. Нъ Великата църква, като отговаряше съ когашъ отрицателно, казваше, че ужъ политически причини не допущатъ да бѣждатъ опрѣдѣляемы Българе Архіереи на Българскы епархіи, когато твърдѣ добръ сжщитѣ причини и допускахъ да опрѣдѣлява Гръци за гръцкитѣ, и да обвинява при това прѣдъ законната политическа власть не само лица, нъ и цѣлыитѣ Българскій народъ.

Прочее подобното расположение на великата Църква като глѣдахъ отъ близо живущитѣ Българе въ Цариградъ, на които числото е повече отъ тридесетъ хыляды, и като нѣмахъ въ тоя градъ ни една Българска Църква, въ която отъ природны пастыри да слушатъ Божественната служба на църковныйтъ Българскій языкъ, поискаха единодушно да имъ ся позволи да си съградятъ на свое иждивеніе Българска народна църква. Нъ Патріаршіята това толкова справедливо и при това толкова нужно прѣдложение отблъскаше съ неудоволствіе и негодование, догдѣто слѣдъ много молбы и справедливы и благословны прѣдставленія, на сила като ся омьгчти устали на конецъ и тѣй ся положи основныйтъ камень на храмътъ въ 1848 Христово лѣто. Патріаршіята съизволи чрѣзъ синодално рѣшеніе да принесе на тая срѣдоточна наша народна църква сячко едно количество отъ петъ хыляды гроша.

Почти около това врѣме и по ради тія побужденія и нужды

⁹⁾ Напечатано въ N. N. 4, 5 и 6 на вѣстникъ „Право“.